



ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

## ΑΡΘΡΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΩΣΤΑ ΚΑΔΗ

### Τριτοβάθμια Εκπαίδευση: Σημαντικά βήματα για να καταστεί η Κύπρος Περιφερειακό Κέντρο Εκπαίδευσης



Η μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό κέντρο εκπαίδευσης αποτελεί ευρύτερη στρατηγική επιδίωξη, η οποία διατυπώνεται και συζητείται τις τελευταίες δεκαετίες ως μέτρο που θα συμβάλει στην επιστημονική, οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου.

Τα τελευταία 25 χρόνια έχουν γίνει σημαντικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση, ωστόσο χρειάζεται κατά γενική ομολογία να γίνουν πολύ περισσότερα, μεθοδικά και οργανωμένα. Η μετατροπή της Κύπρου σε διεθνές κέντρο εκπαίδευσης θα έπρεπε εδώ και καιρό να ξεφύγει από το επίπεδο της γενικής διατύπωσης μιας στρατηγικής επιδίωξης και να περάσει στο επίπεδο διατύπωσης συγκεκριμένων στόχων, δράσεων και πρωτοβουλιών που θα έπρεπε να είχαν αναπτυχθεί για την επίτευξη αυτής της επιδίωξης. Αυτή η προσέγγιση έχει υιοθετηθεί τα τελευταία χρόνια, στο πλαίσιο του στρατηγικού σχεδιασμού που έχει αναπτύξει το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού.

Κεντρικοί άξονες του σχεδιασμού αυτού είναι:

#### **A. Ανάπτυξη των Πανεπιστημιακών Υποδομών**

Για να καταστεί η Κύπρος κέντρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα πρέπει να αναπτύξει τις απαραίτητες υποδομές και να προσφέρει ένα εύρος προγραμμάτων σπουδών που να είναι σε θέση να ικανοποιήσουν τις ποικίλες ανάγκες φοιτητών από το εξωτερικό. Θεωρείται ιδιαίτερα θετικό το γεγονός ότι τα τελευταία 25 χρόνια έχουν λειτουργήσει στην Κύπρο τρία δημόσια και πέντε ιδιωτικά Πανεπιστήμια, ενώ έχουν αναπτυχθεί αρκετά άλλα ιδρύματα και σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, προσφέροντας ένα πολύ μεγάλο εύρος αναγνωρισμένων προγραμμάτων σπουδών. Το κράτος μέσα από τους

προϋπολογισμούς του στηρίζει την επέκταση και ανάπτυξη των δημόσιων πανεπιστημίων. Στο Πανεπιστήμιο Κύπρου αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη η δημιουργία της Πολυτεχνικής Σχολής, της Βιβλιοθήκης και άλλων σημαντικών υποδομών, ενώ στο Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου έχει διαμορφωθεί και υλοποιείται συγκεκριμένος σχεδιασμός για επέκταση στον Β' Πόλο ανάπτυξής του. Τέλος, το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, προχωρεί με τις διαδικασίες αυτονομισής του, ενώ σύντομα προγραμματίζεται και η μεταστέγασή του στον ευρύτερο χώρο του Πανεπιστημίου Κύπρου, γεγονός που αναμένεται ότι θα συμβάλει στην ανάπτυξη συνεργιών αμοιβαίως επωφελών για τα δύο Πανεπιστήμια.

Η διαμόρφωση σαφούς πλαισίου δημιουργίας και λειτουργίας ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Κύπρο (βλ. πιο κάτω) έχει συμβάλει επίσης στην προσέλκυση ενδιαφέροντος από ξένους οργανισμούς για δημιουργία Πανεπιστημιακών ιδρυμάτων στην Κύπρο. Έχει ήδη εκφραστεί ενδιαφέρον από δύο τουλάχιστον οργανισμούς για δημιουργία Πανεπιστημίου στον τόπο μας.

## **Β. Προγράμματα Σπουδών στην Αγγλική Γλώσσα**

Καθοριστικός παράγοντας για την προσέλκυση φοιτητών από το εξωτερικό είναι η προσφορά προγραμμάτων σπουδών σε γλώσσες πέραν της Ελληνικής. Πέρα από το ότι τα ιδιωτικά Πανεπιστήμια προσφέρουν πλείστα από τα Προγράμματά τους και στην αγγλική γλώσσα, την τελευταία περίοδο έγινε ακόμα ένα σημαντικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Το Υπουργείο Παιδείας, σε συνεργασία με τα δημόσια Πανεπιστήμια ετοίμασαν νομοθεσία, η οποία ψηφίστηκε από τη Βουλή, με βάση την οποία διευρύνεται η δυνατότητά τους να προσφέρουν προγράμματα σπουδών στην αγγλική γλώσσα, τόσο σε προπτυχιακά όσο και σε μεταπτυχιακά προγράμματα. Επίσης, με βάση τη νομοθεσία αυτή, τα Πανεπιστήμια μπορούν να προσφέρουν ένα μικρό αριθμό μαθημάτων σε ένα πρόγραμμα σπουδών στην αγγλική γλώσσα. Αυτό συμβάλλει στην προσέλκυση φοιτητών από το εξωτερικό για να υλοποιήσουν μικρό μέρος των σπουδών τους στην Κύπρο, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος Erasmus (ανταλλαγή φοιτητών).

## **Γ. Ποιότητα Ιδρυμάτων Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης**

Η αναβάθμιση του κύρους και της αξιοπιστίας των Κυπριακών Ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης επιτυγχάνεται μέσα από μηχανισμούς διασφάλισης και πιστοποίησης της ποιότητάς τους και της ποιότητας των προγραμμάτων που προσφέρουν. Τα ίδια τα Ιδρύματα αναπτύσσουν και εφαρμόζουν τις δικές τους διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης. Σημαντική όμως είναι και η εξωτερική αξιολόγηση μέσα από θεσμοθετημένους μηχανισμούς. Μετά από χρόνια συζητήσεων και διαβουλεύσεων προχωρήσαμε στη σύσταση του «Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης και Ανώτατης Εκπαίδευσης», ο οποίος ήδη λειτουργεί στη βάση των ευρωπαϊκών κατευθυντήριων γραμμών. Όλα τα Πανεπιστήμια και Ιδρύματα

Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης του τόπου μας, δημόσια και ιδιωτικά, περνούν πλέον από τις διαδικασίες αξιολόγησης του Φορέα, και πιστοποιούνται, τόσο σε επίπεδο Ιδρύματος όσο και σε επίπεδο προγραμμάτων σπουδών. Από συγκεκριμένες διαδικασίες αξιολόγησης θα πρέπει να περάσει επίσης και κάθε νέο Πανεπιστήμιο ή Ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η αναβάθμιση της ποιότητας των Ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στον τόπο μας φαίνεται και από τις διακρίσεις τους, είτε με την κατάκτηση ψηλών θέσεων σε διεθνή συστήματα κατάταξης Πανεπιστημίων, είτε εξασφαλίζοντας και υλοποιώντας ερευνητικά έργα μεγάλης εμβέλειας, μέσα από έντονα ανταγωνιστικές διαδικασίες.

#### **Δ. Διεθνείς Σχέσεις. Ανάπτυξη Συνεργασιών. Προσέλκυση Φοιτητών**

Ιδιαίτερης σημασίας θεωρείται η υπογραφή Συμφωνιών για συνεργασία στα θέματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που έχει υπογράψει η Κύπρος με μια σειρά από χώρες, που αναβαθμίζουν την παρουσία της Κυπριακής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο διεθνές σκηνικό. Μεγαλύτερης σημασίας θεωρούνται οι Συμφωνίες που έχουμε υπογράψει για την Αμοιβαία Αναγνώριση Τίτλων Σπουδών με ισχυρές χώρες όπως η Ρωσία και η Κίνα. Αυτές οι συμφωνίες δίνουν αφενός την έξωθεν καλή μαρτυρία για την ποιότητα των σπουδών στην Κύπρο και αφετέρου ανοίγουν το δρόμο για διεθνείς συνεργασίες αλλά και για προσέλκυση φοιτητών από αυτές τις χώρες. Τα Πανεπιστήμιά μας, σε συνεργασία με το Υπουργείο, θα πρέπει να αναπτύξουν μηχανισμούς για αξιοποίηση στο έπακρο αυτών των Συμφωνιών, μια που παρέχουν προσβάσεις σε μεγάλες χώρες και διανοίγουν πολύ σημαντικές προοπτικές ανάπτυξης συνεργασιών και προσέλκυσης φοιτητών από τις χώρες αυτές.

#### **Γιατί ένας φοιτητής από το εξωτερικό να θέλει να σπουδάσει στην Κύπρο;**

Απαραίτητο συστατικό μιας ολοκληρωμένης προσπάθειας ανάδειξης της Κύπρου ως Κέντρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης είναι και η προβολή των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων. Η Κύπρος παρουσιάζει πολλά τέτοια πλεονεκτήματα, τα οποία προσπαθούμε να αναδείξουμε. Αποτελεί ιδανικό προορισμό σπουδών, αφού οι ξένοι φοιτητές μπορούν να πραγματοποιούν στην Κύπρο υψηλού επιπέδου σπουδές σε αγγλόφωνα πλήρως αναγνωρισμένα προγράμματα σπουδών, σε ένα ασφαλές και φιλικό περιβάλλον μιας χώρας της ΕΕ, με υψηλής ποιότητας ακαδημαϊκούς, εξαιρετικές εγκαταστάσεις και υποδομές και προσιτό κόστος. Πέραν αυτών των παραμέτρων, είναι και μια σειρά άλλων χαρακτηριστικών που καθιστούν ούτως ή άλλως την Κύπρο ως ελκυστικό προορισμό, όπως το κλίμα, το φυσικό περιβάλλον και το τοπίο, οι δυνατότητες για αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, κ. ά.

Το Υπουργείο σε συνεργασία με τα Πανεπιστήμια της Κύπρου έχει αναπτύξει και προς την κατεύθυνση της προβολής συγκεκριμένους μηχανισμούς (συμμετοχή σε εκθέσεις, παραγωγή και διάθεση σχετικού υλικού, ιστοσελίδες κλπ), οι οποίοι θα πρέπει συνεχώς

να αναβαθμίζονται και να προσαρμόζονται στα νέα δεδομένα. Άλλωστε και η ευρύτερη προσπάθεια για να καταστεί η Κύπρος περιφερειακό κέντρο εκπαίδευσης θα πρέπει να είναι συνεχής.